

Sygn. akt IV CO 284/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 lipca 2020 r.,
na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w B.
akt sygn. X C [...] z postanowieniem z dnia 10 grudnia 2019 r.,
w przedmiocie oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy
z powództwa P.K.
przeciwko A.K.
o rozwód

odmawia oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 10 grudnia 2019 r. Sąd Okręgowy w B. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy z powództwa P.K. przeciwko A.K. o rozwód.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 45 k.p.c. wynika, że Sąd Najwyższy dokonuje oznaczenia sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo, jeżeli nie można na podstawie okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej.

Zgodnie z art. 41 k.p.c., powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sądem, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w tym okręgu ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Przy czym z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i takiej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. W konsekwencji dopiero w razie stwierdzenia, że żadna ze stron nie przebywa z zamiarem stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 k.c.) lub poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ma miejsce zwykłego pobytu uzasadnione będzie oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie określonym przez art. 45 k.p.c., sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo.

Sąd Okręgowy w B. nie dokonał w niniejszej sprawie odpowiednich ustaleń co do miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu stron. W treści pozwu wskazano adresy do korespondencji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejsce oznaczenia adresów stron na terytorium Irlandii. Z akt sprawy nie wynika natomiast zaistnienie w sprawie przesłanek zastosowania art. 45 k.p.c., co zresztą nie zostało przez Sąd Okręgowy umotywowane w treści postanowienia z 10 grudnia 2019 r. Sąd Okręgowy nie uzasadnił swojego wniosku, tzn. nie wskazał okoliczności stanowiących w jego ocenie podstawę zastosowania art. 45 k.p.c. Rekonstrukcja takich okoliczności oraz poszukiwanie argumentów uzasadniających oznaczenie sądu właściwego nie należą do Sądu Najwyższego.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

